

HUISHOUDELIJK REGLEMENT.

Vastgesteld op het Buitengewoon Congres van 23, 24 en 25 December 1917 te Utrecht en gewijzigd op het 23ste Congres van 20, 21 en 22 April 1919 te Arnhem, het 25ste Congres van 27, 28 en 29 Maart 1921 te Utrecht, het 27ste Congres van 13 en 14 Januari 1923 te Utrecht en het 28ste Congres van 19, 20 en 21 April 1924 te Arnhem.

I. VAN DE AFDEELINGEN.

Art. 1. Heeft zich eene afdeeling der Partij gevormd, dan wordt daarvan schriftelijk kennis gegeven aan het Partijbestuur. Deze kennisgeving is vergezeld van eene opgave der bestuursleden en van eene alphabetische lijst der leden met vermelding hunner adressen.

Art. 2. Iedere afdeeling is verplicht binnen vier weken na hare oprichting haar Huishoudelijk Reglement ter goedkeuring aan het Partijbestuur toe te zenden.

Art. 3. De afdeelingsbesturen zijn gehouden het Partijbestuur alle gevraagde mededeelingen, de afdeeling betreffende, te doen.

Zij brengen telken jare in de maand October aan het Partijbestuur een schriftelijk verslag uit over den toestand en de werkzaamheden der afdeeling.

Het afdeelingsbestuur ziet toe, dat van alle inkomsten en uitgaven der afdeeling nauwkeurig aantekening gehouden wordt in de daarvoor door het Partijbestuur te verstrekken administratieboeken; het brengt telkens in de maand October op de daarvoor door het Partijbestuur te verstrekken formulieren een financieel verslag uit.

Het afdeelingsbestuur draagt zorg, dat de namen en adressen der afdeelingsleden op de door het Partijbestuur verstrekte kaarten worden ingeschreven. De kaarten der afgeschreven leden worden in het begin van ieder kalenderkwartaal, die van de wegens verhuizing afgeschreven leden onmiddellijk na de afschrijving, volledig ingevuld aan het gewestelijk- of stedelijk federatiebestuur opgezonden.

Vóór den zesden der eerste maand van ieder kalenderkwartaal doet het afdeelingsbestuur op de daartoe door het Partijbestuur verstrekte formulieren aan het secretariaat der Partij en dat van zijne gewestelijke- of stedelijke federatie mededeeling omtrent den loop van het ledental.

Het eerste, tweede en derde lid van dit artikel is tevens van toepassing op de federatiebesturen ten aanzien van de federaties.

Art. 4. Indien door het Huishoudelijk Reglement eener afdeeling ballotage wordt voorgeschreven, worden daarbij de volgende bepalingen in acht genomen.

Op iedere huishoudelijke vergadering wordt meegedeeld wie zich als lid hebben aangemeld.

Mocht een der aanwezige leden bezwaar hebben tegen toelating van een dergenen, die zich hebben aangemeld, dan beslist de vergadering of er ballotage zal plaats hebben. Wordt hiertoe besloten, dan heeft deze in de volgende huishoudelijke vergadering plaats.

Op den oproep voor deze vergadering wordt vermeld, dat er ballotage

zal plaats hebben, terwijl dengene over wien ballotage zal plaats hebben, daarvan bericht wordt gezonden.

Art. 5. Het Huishoudelijk Reglement eener afdeeling bevat de volgende bepalingen omtrent het royement der leden en het afvoeren van de ledenlijst.

Een voorstel tot royement moet op de agenda aangekondigd staan. Het betreffende lid moet door het bestuur van dit voorstel en van den datum der behandeling tijdig schriftelijk in kennis worden gesteld.

De huishoudelijke vergadering kan bij ieder voorstel tot royement besluiten eene commissie van onderzoek in te stellen. Zij moet daartoe overgaan, indien dit door het tot royement voorgedragen lid wordt verlangd.

Leden, die meer dan twee maanden contributieschuld hebben, worden door het bestuur schriftelijk tot betaling aangemaand. Heeft het betreffende lid een maand na het ontvangen der aanmaning zijne schuld niet betaald, dan kan het door het bestuur van de ledenlijst worden afgevoerd. Hiervan wordt den betrokkene schriftelijk kennis gegeven. Aan de eerstvolgende huishoudelijke vergadering wordt door het bestuur mededeeling gedaan welke leden het van de lijst heeft afgevoerd.

De huishoudelijke vergadering heeft het recht het besluit van het bestuur te vernietigen.

II. VAN DE FEDERATIES.

Art. 6. Het bestuur eener gewestelijke federatie bestaat uit minstens drie leden, waaronder voorzitter, secretaris en penningmeester, gekozen door de gewestelijke vergadering bij voorkeur uit de leden van een der afdeelingen in het gewest, en verder uit twee of meer leden, gekozen door de gewestelijke vergadering, uit de andere afdeelingen in het gewest, bij voorkeur uit elk der in het gewest gelegen districtsfederaties één.

Het bestuur roept minstens eenmaal 's jaars en wel in October eene gewestelijke vergadering bijeen.

Het bestuur noodigt het Partijbestuur uit zich op de gewestelijke vergaderingen te doen vertegenwoordigen.

In deze vergadering wordt door secretaris en penningmeester, namens het bestuur, een verslag uitgebracht, waarin een overzicht gegeven wordt van den toestand en de werkzaamheden van de federatie in het afgelopen jaar.

Op deze vergadering worden behandeld :

- a. de voorstellen en onderwerpen van bespreking door den Partijraad op de agenda der gewestelijke federatie gebracht;
- b. de voorstellen van het gewestelijk bestuur en van de afdeelingen, betrekking hebbende op de propaganda, de organisatie en de administratie van de afdeelingen, de gemeentelijke federaties, de districtsfederaties en de gewestelijke federatie.

De inkomsten der gewestelijke federatie bestaat uit: de door het congres der Partij vastgestelde uitkeering van de afdracht der afdeelingen aan de Partijkas, eene door de gewestelijke vergadering vast te stellen bijdrage der afdeelingen, vrijwillige bijdragen en eventueele baten van de door de gewestelijke federatie uitgegeven bladen.

Art. 7. Indien de gewestelijke vergadering besluit tot aanstelling van een bezoldigd bestuurder, wordt deze op de jaarvergadering telkens voor een jaar in functie gekozen. De wijze van candidaatstelling en verkiezing van den bezoldigden bestuurder wordt bij Huishoudelijk Reglement der federatie geregeld. Hij draagt den titel van propagandist.

Het bestuur der federatie pleegt na de candidaatstelling en voor de verkiezing overleg met het Partijbestuur over de benoeming.

Het salaris van den propagandist wordt door de gewestelijke vergadering na overleg met het Partijbestuur vastgesteld.

De propagandist bekleedt geene nevenbetrekkingen of ambten, waaraan salaris verbonden is, zonder bekomen verlof van zijn gewestelijk bestuur en het Partijbestuur.

Bij niet herkiezing heeft de propagandist recht op eene uitkeering uit de Partijkas gelijkstaande met een tiende van zijn laatstgenoten jaarwedde voor elk dienstjaar of gedeelte van een dienstjaar tot een maximum van de helft daarvan.

Dit recht vervalt, indien de propagandist wegens gebleken tekortkomingen door eene uitspraak van de gewestelijke vergadering van zijne functie ontheven wordt, of indien hij zich daarvoor niet meer beschikbaar stelt.

Over geschillen omtrent de toepassing van het bepaalde in het vorige lid wordt door het Partijbestuur beslist.

Art. 8. Het bestuur eener districtsfederatie, welke deel uitmaakt van eene gewestelijke federatie, bestaat uit minstens drie leden, waaronder voorzitter, secretaris en penningmeester, door de federatievergadering gekozen bij voorkeur uit de leden van eenzelfde afdeling.

Telt het bestuur meer dan drie leden, dan vormen voorzitter, secretaris en penningmeester het dagelijksch bestuur. De overige leden worden gekozen uit de leden der andere afdelingen.

Art. 9. Het bestuur eener stedelijke federatie wordt gekozen door de federatievergadering uit de leden der afdelingen.

Het bestaat uit een voorzitter, een secretaris en een penningmeester, in functie gekozen, die te zamen het dagelijksch bestuur vormen, en twee of meer leden.

Het federatiebestuur heeft de leiding van de federatievergadering en van de algemeene ledenvergadering.

Tot de taak der stedelijke federatie behoort:

- a. het voeren van de algemeene propaganda;
- b. de vaststelling van de contributie der afdelingsleden;
- c. de vaststelling van de uitkeering uit de federatiekas aan de afdelingen, aan de Sociaal-Democratische Vrouwenclub en aan de districtsbesturen;
- d. de voorbereiding, de organisatie en de leiding van de verkiezingen voor de Tweede Kamer, de Provinciale Staten en den Gemeenteraad;
- e. de benoeming van een, eventueel twee vertegenwoordiger(s) en een plaatsvervangend vertegenwoordiger in den Partijraad;
- f. de samenwerking met de Sociaal-Democratische Vrouwenpropagandaclub;
- g. de samenwerking met andere organisaties ter bevordering van de arbeidersontwikkeling;

- h. de samenwerking met andere organisaties ter bevordering van de jeugdontwikkeling;
- i. eventueel het uitgeven van het plaatselijk Partij-orgaan.

A r t. 10. De afdeelingen, die deel uitmaken van eene stedelijke federatie, worden gevormd door de leden, die in een of meer aangrenzende stembedistricten wonen.

De grenzen der afdeelingen worden vastgesteld door de federatievergadering.

Stijgt het aantal leden van eene afdeeling, die meer dan een stembedistrict omvat, boven de driehonderd, dan zorgt het federatiebestuur, dat binnen zes maanden tot splitsing wordt overgegaan; deze splitsing geschiedt niet, wanneer een der afdeelingen, die er door in het leven wordt geroepen, minder dan vijftig leden zou tellen.

In bijzondere gevallen kan met toestemming van het Partijbestuur van het bepaalde in het voorafgaande lid worden afgeweken.

Het bestuur der afdeeling is belast met de inning van de contributie en van de bijdragen, die krachtens besluit van het congres, van het Partijbestuur of van de federatie worden geheven.

De inkomsten der afdeeling worden gevormd door de uitkeering, welke deze van de federatie geniet; het bestuur draagt alle andere ontvangen gelden, op de wijze als in het Huishoudelijk Reglement der federatie is geregeld, af aan het federatiebestuur.

A r t. 11. Het bestuur der federatie is belast met het toezicht op de werkzaamheden der afdeelingen en haar besturen. Het is bevoegd het bestuur eener afdeeling of een of meer bestuurders in geval van nalatigheid in het financieel beheer te schorsen. Indien het federatiebestuur tot schorsing overgaat, roept het binnen vier weken eene huishoudelijke vergadering der afdeeling bijeen, welke zich over de schorsing uitsprekt en over het al of niet aanblijven van het geschorste afdeelingsbestuur of de geschorste afdeelingsbestuurders beslist.

A r t. 12. Het huishoudelijk reglement eener stedelijke federatie bevat de algemeene voorschriften omtrent de inrichting, de huishouding en de werkwijze der afdeelingen.

III. VAN DE CANDIDAATSTELLINGEN EN DE VERKIEZINGEN:

VOOR DE TWEEDE KAMER.

A r t. 13. De kandidaatstelling voor de verkiezing van de leden der Tweede Kamer geschiedt in elken kieskring door de leden der afdeelingen, welke deel uitmaken van de gewestelijke of stedelijke federatie in dien kieskring gevestigd.

[Het 27e congres van 13 en 14 Januari 1923 te Utrecht voegde aan dit artikel toe:

Daartoe kunnen de afdeelingen in de maand October voorafgaande aan een verkiezingsjaar, aanbevelingen inzenden bij het P.B. van partijgenooten, waarvan geacht wordt, dat zij voor een candidatuur in aanmerking komen.]

Art. 14. De vergadering van den Partijraad, bedoeld in het vierde lid van art. 34 der Statuten, stelt het aantal candidaten vast, dat in elk der kieskringen zal worden gesteld, en bepaalt in welke kieskringen gelijk-luidende lijsten zullen worden ingediend.

Art. 15. De candidaatstelling in kieskringen, waarvoor volgens besluit van den Partijraad gelijk-luidende lijsten worden ingediend, geschiedt bij eene stemming, waaraan alle afdeelingen binnen deze kieskringen gelegen deelnemen.

Strekken deze kieskringen zich over verschillende gewestelijke of stedelijke federaties uit, dan wijst de Partijraad het federatiebestuur aan, dat den uitslag vaststelt.

Art. 16. De Partijraad maakt voor elken kieskring eene voordracht op van candidaten voor de groslijst, naar voorkeur in volgorde gerangschikt, welke voordracht niet meer namen bevat dan het aantal dat ter uitvoering van het bepaalde in art. 14 is vastgesteld.

Art. 17. Het Partijbestuur vraagt onverwijld aan de door den Partijraad gestelde candidaten de verklaring bedoeld in art. 18 tweede lid. Het voert van de voordracht af de candidaten, welke geene of eene onvoldoende verklaring afleggen.

Vóór den tienden Januari van het jaar, waarin eene periodieke verkiezing voor de leden der Tweede Kamer wordt gehouden, en uiterlijk twee dagen na de Partijraadsvergadering bij eene verkiezing na Kamerontbinding, geeft het Partijbestuur van de door den Partijraad genomen besluiten en ingediende voordrachten kennis aan de besturen der gewestelijke en stedelijke federaties, terwijl het ze zoo spoedig mogelijk door publicatie in de dag- en weekbladen der Partij ter kennis van de leden brengt.

In de volgende artikelen van dit hoofdstuk worden met datums de termijnen aangegeven, welke gelden bij periodieke-, met aantallen dagen die, welke bij verkiezing na Kamerontbinding gelden.

Art. 18. De leden der afdeelingen zijn tot 25 Januari (uiterlijk acht dagen na de Partijraadsvergadering) in de gelegenheid bij hun afdeelingsbestuur schriftelijk voorstellen in te dienen ter aanvulling van de groslijst voor de candidaatstelling in den kieskring.

Elk voorstel moet vergezeld gaan van eene schriftelijke verklaring van den candidaat, dat hij (zij) de candidaatstelling aanvaardt, en, bij verkiezing voor de definitieve lijst, bewilligen zal in de plaats hem (haar) op die lijst door den uitslag der stemming aangewezen.

Het bestuur eener afdeeling, dat een of meer voorstellen tot aanvulling van de groslijst heeft ontvangen, belegt vóór 15 Februari (tusschen den tienden en den veertienden dag na de Partijraadsvergadering) eene huishoudelijke vergadering, waarin de voorstellen tot aanvulling van de groslijst behandeld worden.

Over deze voorstellen wordt bij meerderheid van stemmen beslist.

Is een voorstel tot aanvulling van de groslijst aangenomen, dan geeft het afdeelingsbestuur daarvan onverwijld kennis aan zijn federatiebestuur. Deze kennisgeving gaat vergezeld van de verklaring bedoeld in art. 18 tweede lid.

Art. 19. Het federatiebestuur vergadert uiterlijk 20 Februari (den zestienden dag na de Partijraadsvergadering) ter vaststelling van de groslijst. Het onderzoekt de verklaringen van de kandidaten en overtuigt zich of deze voldoen aan de vereischten in het tweede lid van artikel 18 gesteld.

Oordeelt het federatiebestuur, dat een voorstel tot aanvulling van de groslijst niet aan de voorwaarden voldoet, of den naam bevat van een kandidaat, die niet verkiesbaar is, dan doet het daarvan onverwijld eene met redenen omkleede mededeeling toekomen aan het Partijbestuur en het bestuur der afdeeling.

Art. 20. Het Partijbestuur neemt uiterlijk 24 Februari (binnen drie dagen) eene beslissing over die voorstellen tot aanvulling van de groslijst, welker geldigheid betwist wordt, en geeft van zijne beslissing kennis aan het federatie- en het afdeelingsbestuur.

Art. 21. Het bestuur der federatie zendt vóór 4 Maart (uiterlijk den drie en twintigsten dag na de Partijraadsvergadering) aan de afdeelingsbesturen voor elk lid der afdeeling een stembrief, waarop tevens de groslijst is afgedrukt en een formulier, waarop mededeeling van den uitslag der stemming wordt gedaan.

[Het 27e congres liet „en een formulier, waarop mededeeling van den uitslag der stemming wordt gedaan,” aan het slot van deze alinea vervallen.]

De groslijst bevat de voordracht door den Partijraad ingediend en daaronder, in alphabetische volgorde, de namen der kandidaten, waarmee de groslijst door de afdeeling is aangevuld.

[Het 27e congres verving deze alinea door:

De groslijst bevat de voordracht, door den Partijraad ingediend en daaronder de namen der kandidaten, waarmee de groslijst door de afdeeling is aangevuld. De volgorde van de namen der door de afdeelingen toegevoegde namen wordt door loting vastgesteld. Deze loting geschiedt door het federatiebestuur, met de leiding der verkiezingen belast.

Partijleden in den kieskring of groep van kieskringen woonachtig, hebben het recht, bij deze loting tegenwoordig te zijn.]

De stembrief bevat zooveel genummerde plaatsen als de groslijst namen van kandidaten telt.

Art. 22. Het afdeelingsbestuur draagt zorg, dat de stembrieven onverwijld worden doorgezonden aan de leden der afdeeling. Elke stembrief is vergezeld van den oproep tot een huishoudelijke vergadering, waarin de stemming zal plaats hebben.

De huishoudelijke vergadering wordt gehouden vóór den 15en Maart (uiterlijk den acht en twintigsten dag na de vergadering van den Partijraad).

De oproep tot de huishoudelijke vergadering vermeldt het uur van aanvang; het bevat de mededeeling, dat de stembrieven in gesloten couvert, waarop het woord „verkiezing” en den naam van den afzender, bij den secretaris kunnen worden ingeleverd tot uiterlijk 2 uren vóór den aanvang der vergadering en dat zij op de vergadering aan den voorzitter kunnen worden overhandigd tot uiterlijk een half uur na den aanvang

der vergadering ; het bevat een uiteenzetting van de wijze, waarop gestemd wordt en van de voorwaarden, waaraan eene uitgebrachte stem moet voldoen om geldig te zijn.

Art. 23. De huishoudelijke vergadering benoemt een stembureau, dat belast is met het onderzoek der stembrieven en de vaststelling van den uitslag.

Heeft de voorzitter de gelegenheid tot het inleveren van stembrieven gesloten verklaard, dan stelt hij de ingekomen stembrieven in handen van het stembureau.

Het stembureau stelt vast hoeveel stembrieven zijn ingekomen, en daarna hoeveel geldige stemmen zijn uitgebracht.

Geldig is eene stem alleen, als de door het afdeelingsbestuur verstrekte stembrief op elke genummerde plaats met een der namen van de groslijst is ingevuld ; elke naam mag slechts eenmaal worden genoemd !

Op het daarvoor bestemde formulier wordt door het stembureau ingevuld hoevele malen de naam van ieder der op de groslijst vermelde candidaten op elke plaats is genoemd. Tevens worden op dit formulier de ingebrachte bezwaren vermeld.

De voorzitter deelt den uitslag der stemming aan de vergadering mee.

De secretaris zendt het door de leden van het stembureau en door voorzitter en secretaris geteekende formulier met de ingeleverde stembrieven onmiddellijk na afloop der vergadering op aan het federatiebestuur ; dit geschiedt in eene enveloppe of een pakket, waarop het woord „verkiezing” en den naam van de afzender.

[Het 27e congres verving dit artikel door:

Heeft ter huishoudelijke vergadering de voorzitter de gelegenheid tot het inleveren van stembrieven gesloten verklaard, dan worden de ingevulde billetten opgehaald en in handen van het bestuur gesteld. Dit sluit zoowel de in de vergadering ingeleverde, als bij den secretaris ingekomen billetten na telling, in een enveloppe of een pakket, waarop het aantal der ingesloten billetten wordt vermeld. Voorzitter en secretaris onderteekenen deze vermelding.

De secretaris zendt uiterlijk den volgenden dag het pakket aangevend aan het federatiebestuur, of stelt het onverwijld persoonlijk aan den federatiesecretaris ter hand.]

Art. 24. Uiterlijk den twintigsten Maart (op den dertigsten dag na de Partijraadsvergadering) vergadert het federatiebestuur ter vaststelling van den uitslag der stemming voor de candidatenlijst.

Na opening van de pakketten neemt het federatiebestuur kennis van de bezwaren in de afdeelsvergaderingen tegen den uitslag ingebracht ; het gaat, indien het dat noodig oordeelt, over tot een nieuw onderzoek van de stembrieven, waarna het den uitslag vaststelt. Hierna wordt bepaald hoevele malen de naam van ieder der candidaten der groslijst op elke plaats is genoemd.

[Het 27e congres verving de laatste alinea door:

Het federatiebestuur opent de pakketten en vergelijkt het aantal billetten, dat ieder pak bevat, met het aantal op de buitenzijde vermeld.

Partijleden, in een kieskring of groep van kieskringen woonachtig, hebben het recht de vergadering bij te wonen.]

Art. 25. Voor elken candidaat wordt de som der producten berekend, welke verkregen zijn door telkens het getal, dat aanwijst hoe vaak zijn naam op eene lijst voorkomt, te vermenigvuldigen met het getal, dat de rangorde dier plaats aangeeft.

Naar den uitslag dezer berekening wordt bepaald, welke de candidaten van de groslijst op de candidatenlijst worden gebracht en in welke rangorde hunne namen daarop zullen voorkomen, waarbij de naam van den candidaat, voor wien de kleinste som berekend is, bovenaan wordt geplaatst.

Is aan twee of meer candidaten een gelijke som toegekend, dan beslist het lot over de plaatsing op de lijst of over de volgorde.

[Het 27e congres verving dit artikel door:

Het federatiebestuur voegt alle ingekomen billetten bijeen. Allereerst wordt vastgesteld wie de eerste plaats op de definitieve lijst zal innemen. Daartoe wordt van ieder geldig stembillet opgenomen de naam van den bovensten candidaat. Van de billetten, die aldus voor denzelfden candidaat gelden, worden afzonderlijke stapels gevormd.

De candidaat, die aldus de volstreckte meerderheid der uitgebrachte geldige stemmen verkrijgt, wordt als eerste candidaat op de definitieve lijst gebracht.]

[Het 27e congres voegde aan dit artikel nog de volgende artikelen toe:

Art. 25a. *Geldig is een stem alleen, als de door het afdeelingsbestuur verstrekte stembrief op een opeenvolgend aantal plaatsen, te beginnen met de eerste plaats, is ingevuld met één of meer namen van de groslijst, op iedere ingevulde plaats één; elke naam mag slechts éénmaal genoemd worden.*

De ongeldige stembiljetten worden door het federatiebestuur definitief ter zijde gelegd.

Art. 25b. *Heeft door toepassing van art. 25 geen der candidaten de volstreckte meerderheid verkregen, dan vallen, wat de vervulling van de eerste plaats op de lijst betreft, alle candidaten af, met uitzondering van de twee candidaten, die volgens art. 25 de grootste aantallen stemmen hebben verkregen.*

Elk der biljetten, welke de stapels der afvallende candidaten vormen, geldt thans als een stem voor diegenen der beide niet afgefallen candidaten, die daarop het hoogste is geplaatst of daarop alleen voorkomt. Biljetten, waarop geen van beide candidaten voorkomen, worden, wat de vervulling van de eerste plaats op de lijst betreft, ter zijde gelegd.

Diegene der beide niet afgefallen candidaten, die aldus in totaal het grootste aantal stemmen verwerft, wordt als eerste candidaat op de definitieve lijst gebracht. Bij gelijk aantal stemmen beslist het lot.

Art. 25c. *Hebben meer dan twee candidaten de grootste aantallen stemmen, in het eerste lid van art. 25b, bedoeld, verkregen, dan beslist het lot, welke candidaat afvalt.*

Art. 25d. *Is aldus de eerste plaats op de lijst definitief bezet, dan voegt het federatiebestuur wederom alle geldige biljetten bijeen en gaat het voor de definitieve bezetting van de tweede plaats op overeenkomstige toepassing van de artikelen 25—25c over, met dien verstande, dat ieder*

billet thans allereerst geldt voor den hoogsten daarop geplaatsten candidaat, met weglating van den naam van den candidaat, die reeds een definitieve plaats op de lijst heeft verkregen.

Art. 25e. Is aldus de tweede plaats op de lijst definitief bezet, dan wordt voor de definitieve bezetting één voor één, van de overige plaatsen, art. 25d. zóó vaak op overeenkomstige wijze toegepast, tot alle op de lijst te bezetten plaatsen definitief bezet zijn.

Art. 25f. Billetten, waarop uitsluitend namen voorkomen van candidaten, die reeds een definitieve plaats op de lijst verkregen, worden definitief als uitgeput ter zijde gelegd.

Art. 25g. In afwijking van het in bovenstaande artikelen bepaalde, wordt geen candidaat op de definitieve lijst gebracht, indien het aantal geldige billetten, waarop zijn naam voorkomt, niet minstens 20 pCt. van het aantal geldige stemmen bedraagt. De betrokken plaats wordt dan — zoo mogelijk — opnieuw vervuld door hernieuwde overeenkomstige toepassing van art. 25d., met dien verstande, dat de naam van den eerst voor de betrokken plaats aangewezen candidaat, geacht wordt niet op de billetten voor te komen.]

Art. 26. Van den uitslag der stemming geeft het federatiebestuur kennis aan het Partijbestuur, de redactie van het Partij- en gewestelijk orgaan en aan de kandidaten der groslijst.

Het federatiebestuur vraagt van de kandidaten de verklaring, genoemd in artikel 39 van de Kieswet.

In geval een der kandidaten niet bereid is bedoelde verklaring af te leggen, of niet binnen den door het federatiebestuur bepaalde termijn gegeven heeft, kan dit bestuur, na bekomen machtiging van het Partijbestuur, de kandidatenlijst aanvullen op de wijze, als in artikel 25 2e lid aangegeven is.

[Het 27e congres verving het slot van deze alinea „op de wijze enz.” door:

door voortgezette toepassing van de artikelen 25—25g, waarbij de naam van den volgens dit artikel uitvallenden candidaat geacht wordt niet op de billetten voor te komen.]

Art. 27. Het federatiebestuur benoemt één of meer leden, belast met de zorg voor het gereed maken en de indiening van de kandidatenlijst, bedoeld in art. 50 der Kieswet.

VOOR DE PROVINCIALE STATEN.

Art. 28. De candidaatstelling voor de verkiezing der leden van de Provinciale Staten geschiedt op de wijze en met inachtneming van de voorschriften en regelen, vervat in de artikelen 13 tot en met 27 van dit reglement voor het stellen van kandidaten voor het lidmaatschap der Tweede Kamer.

In de districtsfederaties, welke deel uitmaken van eene gewestelijke federatie, geschiedt de candidaatstelling door de leden der afdelingen, in den Statenkieskring gevestigd.

Indien in een deel van het gewest ontheffing van de verplichting tot het vormen van eene districtsfederatie is verleend, geschiedt de candi-

daatstelling voor elken kieskring door de leden der afdeelingen, binnen den kieskring gelegen; indien de gewestelijke federatie niet in districts-federaties is gesplitst, door de leden van alle afdeelingen in het gewest voor alle kieskringen.

De taak en bevoegdheid, welke de Partijraad heeft bij de voorbereiding van de Kamerverkiezingen, wordt uitgeoefend:

in de gewestelijke federaties door eene vergadering van het gewestelijk bestuur met de districtsbesturen; indien het gewest niet in districts-federaties is gesplitst, door de gewestelijke vergadering;

in de stedelijke federaties, welke een Kamerkieskring omvatten, door de federatievergadering of door een federatieraad, bestaande uit het federatiebestuur en de voorzitters der afdeelingen, al naar in het reglement der federatie is bepaald.

Tot deze vergadering worden de partijgenooten-leden der Provinciale Staten uitgenoodigd, voorzoover zij op de lijsten der vergaderende federaties gekozen zijn.

De taak en de bevoegdheid, welke het Partijbestuur heeft bij de voorbereiding der Kamerverkiezingen, wordt uitgeoefend in de gewestelijke federaties door het gewestelijk bestuur, in de in het vierde lid bedoelde stedelijke federaties door het federatiebestuur.

In de gewestelijke federaties wordt de taak en de bevoegdheid bij de voorbereiding van de Kamerverkiezingen toegekend aan het gewestelijk bestuur, uitgeoefend door de besturen der districts- en stedelijke federaties, welke het gewest omvat; in de andere stedelijke federaties door het federatiebestuur.

VOOR DEN GEMEENTERAAD.

Art. 29. De candidaatstelling en de verkiezing voor de leden van den Gemeenteraad wordt, voorzoover noodig en mogelijk, op de wijze en met inachtneming van de regelen in dit reglement voor de candidaatstelling en de verkiezing van de leden der Tweede Kamer gesteld, geregeld in het Huishoudelijk Reglement der afdeeling, of, indien de afdeeling deel uitmaakt van eene stedelijke of gemeentelijke federatie, in het Huishoudelijk Reglement dier federatie.

IV. VAN HET CONGRES.

Art. 30. Het congres wordt gevormd door de afgevaardigden, de leden van het Partijbestuur en de personen, genoemd in art. 25 der Statuten en art. 39 van het Huishoudelijk Reglement.

Art. 31. Voor de behandeling van alle congresaanlegenheden en van de voorstellen bedoeld in de artt. 24 en 27 der Statuten (Buitengewoon Congres, Referendum) worden de afdeelingen, die deel uitmaken van eene stedelijke federatie, welke minder dan duizend leden telt, aangemerkt als eene afdeeling. Telt de stedelijke federatie duizend leden of meer, dan worden de afdeelingen, die eene districtsfederatie vormen, aangemerkt als eene afdeeling.

De vergaderingen ter behandeling van de ingediende congresvoorstellen en amendementen ter verkiezing van afgevaardigden en die, waarin de congresdelegatie verslag uitbrengt, worden bijeengeroepen en

geleid in het eerste geval door het federatiebestuur, in het tweede geval door het districtsbestuur.

Afdeelingen, die geen deel uitmaken van eene stedelijke federatie, kunnen door het Partijbestuur, na overleg met het gewestelijk bestuur, tot eene afdeelingsgroep worden vereenigd, welke groep dan voor de behandeling van congresaan gelegenheden als één afdeeling wordt aangemerkt.

Het bestuur der gewestelijke federatie wijst, de afdeelingen gehoord, voor iedere groep de plaats aan, waar de gemeenschappelijke huishoudelijke vergaderingen worden gehouden en het afdeelingsbestuur, dat deze vergaderingen uitschrijft en leidt.

[Het 23e congres van 20, 21 en 22 April 1919 te Arnhem verving dit artikel door:

De afdeelingen kunnen door het Partijbestuur, na overleg met het bestuur der federatie, waarvan zij deel uitmaken, tot eene afdeelingsgroep worden vereenigd, welke groep dan voor de behandeling van congresaan gelegenheden als één afdeeling wordt aangemerkt.

De congresvergaderingen van een groep afdeelingen, die deel uitmaken van eene gewestelijke federatie, kunnen zijn vergaderingen van de leden of vergaderingen van de afgevaardigden der afdeelingen.

Indien de tot een groep behorende afdeelingen niet tot overeenstemming kunnen komen omtrent de samenstelling dezer vergaderingen, beslist het gewestelijk bestuur, de afdeelingen gehoord.

Het gewestelijk bestuur wijst, de afdeelingen gehoord, voor iedere groep de plaats aan, waar de vergaderingen ter behandeling van congresaan gelegenheden worden gehouden en het bestuur der afdeeling, of dat der de afdeelingen der groep omvattende gemeentelijke- of districts-federaties, dat deze vergaderingen uitschrijft en leidt.

Het aantal stemmen, dat de afgevaardigden der afdeelingen in de groepsvergaderingen uitbrengen, wordt berekend op de wijze als aangegeven in art. 37 van dit reglement.

Voor de behandeling van alle congresaan gelegenheden en van de voorstellen bedoeld in artt. 27 en 30 der Statuten worden de afdeelingen, die deel uitmaken van eene stedelijke federatie, welke minder dan duizend leden telt, aangemerkt als één afdeeling.

Is de stedelijke federatie onderverdeeld in districtsfederaties, dan worden de afdeelingen, die eene districtsfederatie vormen, aangemerkt als één afdeeling.

De vergaderingen ter behandeling van de ingediende congresvoorstellen en amendementen, ter verkiezing van afgevaardigden en die, waarin de congresdelegatie verslag uitbrengt, worden bijeengeroepen en geleid in het eerste geval door het federatiebestuur, in het tweede geval door het districtsbestuur.

Art. 32. Voorstellen ter behandeling op het congres kunnen ingediend worden door de afdeelingen, het Partijbestuur, de Kamerfractie en de Vereeniging van Soc.-Dem. Gemeenteraadsleden.]

[Het 23e congres gaf op deze alinea onderstaande toelichting:

Het bepaalde in art. 32, dat voorstellen kunnen worden ingediend door de afdeelingen, wordt zoo verstaan, dat ook de afdeelingen, die deel uit-

maken van een afdeelingsgroep het recht hebben zelfstandig voorstellen en amendementen in te dienen.

Het is dus voldoende de vergaderingen van de afdeelingsgroepen ter behandeling van congresaanleggenheden, zoowel van die welke gevormd worden door de leden der afdeelingen als die, welke uit afgevaardigden der afdeelingen bestaan, vóór het congres eenmaal bijeen te roepen en wel ter behandeling van de jaarverslagen en den volledige beschrijvingsbrief, en het verkiezen van een afgevaardigde.]

Ieder verspreid lid heeft het recht bij eene afdeeling zijner keuze een voorstel of voorstellen voor het congres in te dienen. Hij heeft het recht deze voorstellen mondeling ter afdeelingsvergadering toe te lichten.

Art. 33. Alle voorstellen moeten minstens 8 weken vóór het congres schriftelijk worden ingezonden bij het Partijsecretariaat. Zij worden minstens 6 weken vóór het congres in het Partijorgaan [Het 27e congres liet de volgende verandering aan het P.B. over: *het Partijorgaan wordt gewijzigd in de dagbladen der Partij*] gepubliceerd.

Amendementen op deze voorstellen kunnen door alle in art. 32 van dit reglement genoemde worden ingediend, uiterlijk vier weken vóór het congres. Ook op het congres kunnen door de daartoe bevoegden amendementen worden ingediend. Alle voorstellen, zoowel als alle amendementen moeten door minstens drie afdeelingen worden ondersteund, om in behandeling te kunnen worden genomen. Indien een voorstel of amendement in behandeling genomen wordt, geeft de voorzitter aan den voorsteller het eerst het woord.

Art. 34. Door het Partijbestuur worden alle ingediende voorstellen met de daarbij behorende amendementen, benevens alle andere punten, die volgens de Statuten of het Huishoudelijk Reglement op het congres behandeld moeten worden, vereenigd in eenen beschrijvingsbrief, waaraan wordt toegevoegd het jaarverslag van het Partijbestuur en het financieel verslag van den Brochurehandel [Het 27e congres liet aan het P.B. over: *„en het financieel verslag van den Brochurehandel”* te doen vervallen], het rapport van de Commissie van Contrôle, het verslag van de Kamerfractie, het verslag van het Centrale Comité ter bevordering van de Jongeliedenorganisatie [Het 27e Congres liet aan het P.B. over dit verslag te doen vervallen], het verslag van den Bond van Sociaal-Democratische Vrouwenpropagandaclubs, het verslag van de Sociaal-Democratische Studieclub [Het 27e congres liet aan het P.B. over dit verslag te doen vervallen] en zoo noodig van de Commissie voor de beslechting van geschillen tusschen de redactie van het Partijorgaan en inzenders.

Deze beschrijvingsbrief wordt minstens 3 weken vóór het congres in het Partijorgaan [Het 27e congres liet de volgende verandering aan het P.B. over: *„het Partijorgaan”* wordt gewijzigd in *„de dagbladen der Partij”*] gepubliceerd en wordt toegezonden aan de afgevaardigden en aan allen, wien naar het oordeel van het Partijbestuur er een gezonden moet worden.

Art. 35. Iedere afdeeling, of afdeelingsgroep heeft het recht zooveel afgevaardigden te zenden als zij stemmen uitbrengt tot een maximum van

drie, indien de afdeeling minder dan duizend leden telt en van vijf, indien zij duizend leden of meer telt. De afgevaardigden moeten gekozen zijn uit de leden der afdeelingen in eene huishoudelijke vergadering, minstens acht dagen vóór het congres. Zoodra de afgevaardigden gekozen zijn, geeft de afdeelingssecretaris daarvan bericht aan het Partijsecretariaat. Elke afgevaardigde moet voorzien zijn van een geloofsbrief, waarvan het formulier door het Partijbestuur wordt verstrekt.

[Het 23e congres verving dit artikel door:

Iedere afdeeling of afdeelingsgroep heeft het recht voor elke driehonderd leden, die zij telt, één afgevaardigde te zenden.

De afgevaardigden moeten gekozen zijn uit de leden der afdeelingen in eene huishoudelijke vergadering, minstens acht dagen vóór het congres. Zoodra de afgevaardigden gekozen zijn, geeft de afdeelingssecretaris daarvan bericht aan het Partijsecretariaat. Elke afgevaardigde moet voorzien zijn van een geloofsbrief, waarvan het formulier door het Partijbestuur wordt verstrekt.]

[Het 28e congres van 19, 20 en 21 April 1924 te Arnhem verving de eerste alinea door:

Iedere afdeeling of afdeelingsgroep heeft het recht één afgevaardigde te zenden.]

Art. 36. De verblijfkosten tot een bedrag van vier gulden per congresdag en de reiskosten worden uit de Partijkas vergoed voor één afgevaardigde aan afdeelingen met minder dan 100 leden, voor 2 afgevaardigden aan afdeelingen met meer dan 100 en minder dan 500 leden, voor 3 afgevaardigden aan afdeelingen met meer dan 500 en minder dan 1000 leden, en voor 5 afgevaardigden aan afdeelingen met meer dan 1000 leden.

[Het 25e congres van 27, 28 en 29 Maart 1921 te Utrecht verving dit artikel door:

De verblijfkosten tot een telkenjare door het congres op voorstel van het Partijbestuur vast te stellen bedrag per congres en de reiskosten worden uit de Partijkas vergoed.]

[Het 28e congres besloot in verband met het vorenstaande:

De reis- en verblijfkosten der afgevaardigden van afdeelingen met meer dan 75 leden, komen geheel ten laste van de betrokken afdeeling. In de kosten van de reis en het verblijf der afgevaardigden van afdeelingen met minder dan 75 leden, draagt het Partijbestuur een elk jaar door het congres te bepalen gedeelte bij, met dien verstande dat het Partijbestuur voor de afdeelingen beneden de 25 leden een grooter deel bijdraagt dan voor de afdeelingen met 25—50 leden en voor deze weer een grooter deel dan voor de afgevaardigden van de afdeelingen met 51—75 leden.

Door het Partijbestuur wordt slechts voor één afgevaardigde de reiskosten 3e klasse vergoed en geen verdere vergoeding voor bijwoning van het congres verstrekt.]

Art. 37. Iedere afdeeling of afdeelingsgroep van 6 tot en met 25 leden brengt één stem uit op het congres, van 26 tot en met 50 leden twee stemmen, van 51 tot en met 100 leden 3 stemmen en zoo vervolgens voor iedere 50 leden of gedeelte daarvan één stem.

Als maatstaf ter bepaling van het aantal uit te brengen stemmen wordt genomen het aantal leden door den afdeelingssecretaris opgegeven, als zijnde het aantal leden op den laatsten datum van het kwartaal, voorafgaande aan het congres.

Het stemrecht wordt op het congres uitsluitend door de afgevaardigden uitgeoefend.

Art. 38. Over maatregelen van orde wordt hoofdelijk gestemd.

Over personen wordt schriftelijk gestemd.

Bij eerste stemming over personen beslist de volstreckte meerderheid der uitgebrachte stemmen. Wanneer bij eerste stemming over personen niet het vereischte aantal de volstreckte meerderheid heeft verkregen, heeft eene herstemming plaats tusschen diegenen van de niet-gekozenen, die de meeste stemmen op zich hebben vereenigd en wel, zoo mogelijk, tusschen het dubbeltal van de personen, die gekozen moesten worden.

Bij herstemming zijn zij gekozen, die de meeste stemmen op zich vereenigen; bij staking van stemmen is de oudste in jaren gekozen.

Bij stemming over zaken beslist de eenvoudige meerderheid.

Bij staking van stemmen wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

Over zaken wordt mondeling gestemd.

Art. 39. Het P.B. heeft het recht, voor de behandeling van bepaalde congresvoorstellen, partijgenooten uit te noodigen daarover eene inleiding te houden. Deze partijgenooten-inleiders hebben daardoor het recht van discussie over het door hen ingeleide onderwerp.

Deze uitgenoodigden nemen slechts aan de discussiën deel, voor zoover deze betrekking hebben op de aangelegenheid, ter zake waarvoor zij zijn uitgenoodigd.

Art. 40. Het congres is openbaar, behoudens het bepaalde bij maatregelen van orde, door het Partijbestuur vast te stellen. Het congres beslist, wanneer eene huishoudelijke zitting zal worden gehouden.

Art. 41. Het Partijbestuur publiceert binnen één week na het congres in het Partijorgaan [Het 27e congres liet de volgende verandering aan het P.B. over: „*Het Partijorgaan*” wordt gewijzigd in: „*de dagbladen der Partij*”] de op het congres aangenomen voorstellen en zendt, indien tot het houden van een referendum besloten wordt, aan alle afdeelingen zooveel stembiljetten voor het te houden referendum, als het aantal leden in iedere afdeeling, volgens de laatst ontvangen opgave, bedraagt; eveneens wordt aan ieder verspreid lid een stembillet gezonden.

Art. 42. Indien volgens art. 27 der Statuten een referendum wordt uitgeschreven, houden de afdeelingen binnen vier weken na het congres eene huishoudelijke vergadering, waarin de afgevaardigden verslag uitbrengen en het referendum wordt gehouden. Leden van afdeelingen, die deze vergadering niet kunnen bijwonen, zenden hun geteekend stembillet in bij den afdeelingssecretaris. De afdeelingssecretarissen zenden den uitslag van het referendum, op daartoe door het Partijbestuur te verstreken formulieren, op aan het Partijsecretariaat.

Art. 43. Verspreide leden zenden hun stembiljetten geteekend aan het Partijsecretariaat.

Art. 44. Het Partijbestuur publiceert in het Partijorgaan [Het 27e congres liet de volgende verandering aan het P.B. over: „het Partijorgaan” wordt gewijzigd in „de dagbladen der Partij”] binnen 5 weken na het congres den uitslag van het gehouden referendum.

V. VAN HET PARTIJBESTUUR EN HET PARTIJSECRETARIAAT.

Art. 45. De leiding der Partij, het beheer der geldmiddelen en eigendommen, de uitvoering der congresbesluiten, de handhaving der Statuten en reglementen, is opgedragen aan het Partijbestuur.

Art. 46. Het Dagelijksch Bestuur vergadert minstens éénmaal per week.

Art. 47. De Partijsecretaris voert de correspondentie der Partij, zoo met hare afdeelingen, verspreide leden, Kamerfractie, redactie, enz., als met de buiten de Partij staande personen, lichamen en instellingen.

Alle stukken, uitgaande van het Partijbestuur, worden door den voorzitter en door den secretaris onderteeekend.

Art. 48. Wordt een der bezoldigde leden van het Partijbestuur niet tot lid van het Partijbestuur herkozen, dan heeft hij recht op eene uitkeering uit de Partijkas, gelijkstaande met een tiende van zijn laatstgenoten jaarwedde voor elk dienstjaar of gedeelte van een dienstjaar, tot een maximum van de helft daarvan.

Dit recht vervalt, indien het bezoldigd bestuurslid wegens gebleken tekortkomingen, door eene uitspraak van het congres, van zijne functie ontheven wordt, of indien hij zich daarvoor niet meer herkiesbaar stelt.

VI. VAN DE GELDMIDDELEN.

Art. 49. De afdeelingen stellen in haar Huishoudelijk Reglement voor hare leden een contributie vast, welke niet minder dan 5 cent per week of 20 cent per maand en niet meer dan 20 cent per week of 80 cent per maand mag bedragen.

De afdeelingen innen geene contributie dan tegen afgifte van de door het Partijsecretariaat verstrekte zegels.

[Het 23e congres van 20, 21 en 22 April 1919 verving dit artikel door:

De afdeelingen stellen in haar Huishoudelijke Reglementen voor hare leden eene contributie vast, welke niet minder dan 5 cent per week of 20 cent per maand en niet meer dan 20 cent per week of 80 cent per maand mag bedragen.

In overleg en met toestemming van het Partijbestuur kan door eene afdeeling eene hoogere contributie worden vastgesteld.

De afdeelingen innen geene contributie dan tegen afgifte van de door het Partijsecretariaat verstrekte zegels.]

[Het 25e congres van 27, 28 en 29 Maart 1921 te Utrecht verving vorenstaand door:

De contributie der leden aan de afdeelingen bedraagt per week :

<i>Bij een inkomen tot en met f</i>	<i>20.—</i>	<i>f</i>	<i>0.10</i>
<i>" " " " " " "</i>	<i>25.—</i>	<i>"</i>	<i>0.12</i>
<i>" " " " " " "</i>	<i>30.—</i>	<i>"</i>	<i>0.15</i>
<i>" " " " " " "</i>	<i>35.—</i>	<i>"</i>	<i>0.20</i>
<i>" " " " " " "</i>	<i>40.—</i>	<i>"</i>	<i>0.25</i>
<i>" " " " " " "</i>	<i>45.—</i>	<i>"</i>	<i>0.30</i>
<i>" " " " " " "</i>	<i>50.—</i>	<i>"</i>	<i>0.35</i>
<i>" " " " " " "</i>	<i>50.—</i>	<i>"</i>	<i>0.40</i>
<i>" " " " " " "</i>	<i>boven</i>	<i>"</i>	<i>50.—</i>

Vrouwelijke leden zonder eigen inkomen betalen per week f 0.07.

De contributie voor de vrouwelijke leden, zonder eigen inkomen, bedraagt minstens f 0.10, indien het vrouwen betreft, wier echtgenooten in een der drie hoogste contributieklassen vallen. (f 45 of meer weekverdiensle). De afdeelingen innen geene contributie dan tegen afgifte van de door het Partijsecretariaat verstrekte zegels.

[Het 27e congres liet aan het P.B. over een nieuw artikel hieraan toe te voegen:

Art. 49a. Er wordt daarenboven f 0.50 per lid en per jaar geheven tot vorming van een fonds, waaruit eventueel invaliditeits-, ouderdoms-, weduwen- en weezenuitkeeringen kunnen worden gedaan, ten behoeve van personen of gezinnen van personen, in rechtstreekschen en volledigen dienst der Partij werkzaam als bestuurder of propagandist. Zulks met inachtneming van volgende regelen:

- a. De heffing geschiedt in Juni en December van ieder jaar door middel van een speciaal zegel, dat telkens den afdeelingen wordt toegezonden tot een aantal, overeenkomstig het laatstopgegeven ledental.*
- b. De afdeelingen zijn voor de betaling dier zegels verantwoordelijk.*
- c. Indien man en vrouw beiden lid der Partij zijn, is betaling door één van beiden verplicht.*
- d. De gelden van het fonds worden in overleg met een daartoe te be-noemen speciale commissie door het Partijbestuur belegd en mogen niet voor andere doeleinden worden aangewend.*
- e. Voor de toekenning van pensioenen, lijfrenten, enz. worden geen vaste regelen gesteld. In ieder afzonderlijk geval dat zich voordoet zal, zoo noodig, door het P.B. een regeling worden getroffen.*

Art. 50. Het congres stelt elk jaar na de behandeling van de door het Partijbestuur ingediende begrooting, de afdrachten vast, welke door de afdeelingen, of, indien deze eene stedelijke federatie vormen, door de federatie, van het door haar betrokken bedrag aan contributiezegels en van hare andere inkomsten in de Partijkas moeten worden gestort.

Het afdeelings- of federatiebestuur verrekent elke drie maanden het voor de Partijkas geïnde bedrag en het aan de Partijkas toekomende deel van de buitengewone ontvangsten der afdeeling met den penningmeester.

Van schenkingen aan afdeelingen en stedelijke federaties, voor een bepaald aangewezen plaatselijk doel gegeven, kan op gemotiveerd verzoek door het Partijbestuur van de verplichting tot afdracht ontheffing worden verleend.

Art. 51. Verspreide leden betalen eene jaarlijksche contributie van f 3 tot f 10, naar het inkomen, door het Partijbestuur vast te stellen.

VII. VAN DE PERS.

[Door het doen uitvallen van eenige artikelen door het 25e en 27e congres loopt de nummering sindsdien anders. De cursieve nummering naast de gewone duidt op die, zooals ze is geworden na het laatste, d.i. het 27e congres.]

Art. 52. De Commissie van Beheer, genoemd in art. 37, derde lid der Statuten, bestaat uit minstens drie leden. Een der leden moet tevens lid zijn van het Partijbestuur.

[Het 25e congres liet dit artikel vervallen.]

Art. 53. De Commissie van Beheer brengt jaarlijks verslag uit van hare werkzaamheden, onder overlegging van een financieel rapport. Een en ander wordt op het congres ter inzage gelegd van de afgevaardigden.

[Het 25e congres liet dit artikel vervallen.]

Art. 54. De taak en de bevoegdheid van de Commissie van Beheer wordt verder vastgesteld bij eene instructie, vast te stellen door het Partijbestuur.

[Het 25e congres liet dit artikel vervallen.]

Art. 55. De redactie van het hoofdorgaan der Partij wordt op het congres, bedoeld in art. 24 der Statuten, telkens voor een jaar gekozen.

[Het 25e congres verving dit artikel door:

Art. 52. De hoofdredactie van het Partijorgaan en van de andere door de Partij uitgegeven dagbladen, worden op het congres, bedoeld in art. 24 der Statuten, telkens voor een jaar gekozen.]

Art. 56, 53. Er bestaat eene commissie tot beslechting van geschillen tusschen de redactie van het hoofdorgaan der Partij en partijgenooten-inzenders.

Deze commissie bestaat uit 3 personen, gekozen door het congres uit een voordracht van 6 personen, door het Partijbestuur opgemaakt. Het congres heeft het recht deze voordracht aan te vullen. De voordracht moet minstens vier weken vóór het congres met de congresvoorstellen gepubliceerd worden.

Redacteuren van het hoofdorgaan der Partij kunnen geen lid zijn van deze commissie.

De niet-gekozenen zijn plaatsvervangers. Zij treden op bij vacaturen in volgorde van het verkregen aantal stemmen.

Art. 57, 54. Klachten worden schriftelijk ingediend; de commissie bepaalt zoo spoedig mogelijk de dagen van het verhoor; redactie en inzenders moeten dan verschijnen of schriftelijk de gevraagde inlichtingen geven; de commissie doet uiterlijk na 3 weken uitspraak; zij kan geweigerde stukken of haar uitspraak in „Het Volk” plaatsen en zendt rapport aan de afdeelingen.

Art. 58, 55. Door de afdeelingen of federaties wordt voor de door haar uitgegeven organen geen redacteur benoemd zonder voorafgaand overleg met het Partijbestuur.

VIII. VAN DE KAMERFRACTIE.

Art. 59, 56. De leden der Partij, gekozen tot lid der Staten-Generaal, vormen de Sociaal-Democratische Kamerfractie. De Kamerfractie benoemt uit haar midden een secretaris, die haar correspondentie voert en tot wien allen zich hebben te wenden, die met de fractie in aanraking wenschen te komen.

Art. 60, 57. Jaarlijks brengt de Kamerfractie verslag uit van hare werkzaamheden.

Dit verslag wordt aan het Partijsecretariaat toegezonden minsten 6 weken vóór het congres en gepubliceerd tegelijk met het jaarverslag van het Partijbestuur.

IX. VAN DE VEREENIGING VAN SOC.-DEM. GEMEENTE- RAADSLEDEN.

Art. 61, 58. De leden der Partij, gekozen tot lid van eenen Gemeenteraad, vormen de Vereeniging van Sociaal-Democratische Gemeenteraadsleden. Inrichting en bevoegdheid van deze vereeniging wordt bij Huishoudelijk Reglement door haar zelf geregeld. Jaarlijks brengt deze vereeniging aan het congres verslag uit.

X. VAN DEN BOND VAN SOCIAAL-DEMOCRATISCHE VROUWENPROPAGANDA CLUBS.

Art. 62, 59. Er bestaat een Bond van Sociaal-Democratische Vrouwenpropagandaclubs, die zich ten doel stelt [Dooreen wijziging bij een herdruk van het Huishoudelijk Reglement luidt het begin van dit artikel sinds 28 September 1918 als volgt:

De Bond van Sociaal-Democratische Vrouwenpropagandaclubs, bestaande uit vrouwelijke leden der Partij, stelt zich ten doel] de propaganda voor het socialisme onder de vrouwen te voeren, volgens de beginselen neergelegd in de Statuten der Partij. Zijn inrichting en werkwijze worden door de Partij vastgesteld.

De Bond dient jaarlijks een verslag over den toestand en over zijne werkzaamheden aan het congres in. Dit verslag wordt uiterlijk 4 weken vóór het Partijcongres bij het Partijbestuur ingediend en wordt bij het jaarverslag van het Partijbestuur gepubliceerd.

De vertegenwoordigers van den Bond op het congres hebben recht van discussie over dit verslag.

XI. VAN DE SOC.-DEM. STUDIECLUB.

Art. 63. Er bestaat eene Soc.-Dem. Studieclub, die zich ten doel stelt werkzaam te zijn ten behoeve der Partij en hare organisaties. Hare inrichting en werkzaamheden regelt zij zelf bij Huishoudelijk Reglement, met dien verstande, dat niemand lid kan zijn der club, die niet tevens lid is der Partij. Jaarlijks brengt zij aan het congres verslag uit van hare

werkzaamheden en legt aan het congres over eene staat van hare ontvangsten en uitgaven.

[Het 27e congres liet aan het P.B. over dit artikel te doen vervallen.]

XII, XI. VAN HET ONTWIKKELINGSWERK.

Art. 64, 60. Alle afdeelingen of stedelijke federaties hebben tot taak het ontwikkelingswerk op zich te nemen. Indien mogelijk worden daartoe Commissies voor Arbeidersontwikkeling, in samenwerking met de plaatselijke vakbeweging en de coöperatie, opgericht.

Art. 65, 61. Het ontwikkelingswerk voor jeugdige personen van 14—20 jaar wordt, indien mogelijk, aan afzonderlijke commissies, in samenwerking met de plaatselijke vakbeweging, opgedragen.

[Het 27e congres liet aan het P.B. over dit artikel als volgt te veranderen: „*Het ontwikkelingswerk voor jeugdige personen is opgedragen aan de Centrale der Arbeidersjeugdverenigingen in Nederland*”.]

Art. 66, 62. Er bestaat [Het 27e congres liet aan het P.B. over deze aanhef te wijzigen in: „*Er kan bestaan*”] een Centraal Comité voor Arbeidersontwikkeling, waarvan de leden, die daarin de Partij vertegenwoordigen, door het Partijbestuur worden benoemd.

Art. 66 bis, 63. Er bestaat een Centraal Comité voor Jeugdontwikkeling [Het 27e congres liet aan het P.B. over den naam te veranderen in: „*Centrale van Arbeidersjeugdverenigingen*”] waarvan de leden, die daarin de Partij vertegenwoordigen, door het Partijbestuur worden benoemd.

XIII, XII. VAN DE INTERNATIONALE CONGRESSEN EN HET INTERNATIONAAL BUREAU.

Art. 67, 64. In het jaar, waarin het Internationaal Congres wordt gehouden, bepaalt het Partijbestuur het aantal afgevaardigden, dat de Partij op het Internationaal Congres zal vertegenwoordigen.

De candidaatstelling en verkiezing van deze afgevaardigden en van hunne plaatsvervangers geschiedt op dezelfde wijze en op denzelfden tijd als de candidaatstelling en verkiezing van de leden van het Partijbestuur. Vier weken vóór het gewone congres worden de afdeelingen in de gelegenheid gesteld namen van candidaat-afgevaardigden op te geven. Beslist het congres, dat het aantal afgevaardigden grooter zal zijn dan het aantal opgegeven candidaten, dan heeft het congres het recht dat aantal aan te vullen.

De kosten der afgevaardigden voor het Internationaal Congres komen ten laste der Partijkas.

De verantwoording der afgevaardigden geschiedt op het eerstvolgende gewone Partijcongres.

Art. 68, 65. In het jaar, volgende op een Internationaal Congres, worden de gedelegeerden en hunne plaatsvervangers gekozen, die namens de Partij zitting hebben in het Internationaal Bureau.

Deze gedelegeerden treden af op het eerste congres volgende op een Internationaal Congres.

Hunne candidaatstelling en verkiezing geschiedt op denzelfden tijd en op dezelfde wijze als de candidaatstelling en de verkiezing van de leden van het Partijbestuur.

XIV, XIII. SLOTBEPALINGEN.

Art. 69, 66. In alle geschillen, die uit de toepassing van de voorschriften in dit reglement en in de Statuten vervat, mochten voortvloeien, beslist het Partijbestuur, behoudens beroep op het congres.

Art. 70, 67. Het Partijbestuur is gemachtigd in elk onvoorzien spoedeischend geval betreffende de partijleiding, het Partijorgaan, de propaganda, de verkiezingsactie, enz., in naam van de Partij te handelen, onverminderd zijn verantwoordelijkheid aan het congres en met dien verstande, dat in de gebleken leemte zoo spoedig mogelijk door het congres worde voorzien.

OVERGANGSBEPALING.

Art. 71, 68. Dit reglement treedt in werking 1 Januari 1918.

Alle bepalingen en maatregelen van organisatie, in strijd met dit reglement, zijn op het oogenblik, dat het in werking treedt, vervallen.

De bezittingen, schulden en vorderingen van de afdeelingen en federaties, welke door het in werking treden van dit reglement opgeheven worden, vervallen aan de gewestelijke- en stedelijke federaties, binnen wier grenzen zij gelegen zijn.